



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 21/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. januára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť PaedDr. M. J., N., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 54/1994, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť PaedDr. M. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2008 doručená sťažnosť PaedDr. M. J. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 54/1994 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Návrhom zo dňa 10.03.1994 som sa na OS NR voči odporcovi domáhala vyporiadania BSM po rozvode nášho manželstva. Návrh v tejto veci som podávala v situácii, kedy ma odporca nechal s tromi maloletými deťmi v byte, z ktorého odviezol takmer všetko zariadenie. Nemali sme z čoho jesť, deti si nemali kde písať úlohy. Museli sme si od tretích osôb požičiavať základné existenčné veci a prostriedky. Na súd som sa obrátila s tým, aby bol čo najskôr odstránený stav právnej neistoty, ktorá pre mňa a moje tri vtedy maloleté deti nastala po rozvode môjho manželstva, správaním sa môjho bývalého manžela - odporcu. Predmetom vyporiadania bol okrem hnutelných vecí aj členský podiel v OSBD N., viažuci sa k bytu...“

V ďalšej časti sťažovateľka poukázala na to, že „v konaní, v ktorom som navrhovateľkou proti odporcovi Ing. P. J... podávam túto sťažnosť na dlhotrvajúce prietahy v konaní, nakoľko nekonaním súdu došlo k porušeniu môjho základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného paragrafom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky... a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...“

Podľa článku 127 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. v znení zmien a podľa § 49 a nasl. Zákona č. 38/1993 Z. z. O organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, vo veci vedenej od 10.03.1994 do 04.05.2005 na OS Nitra pod č. k. 19C/54/199, po podanom odvolaní zo dňa 07.08.2005 proti Rozsudku OS NR č. k. 19C/54/1994-555 zo dňa 04.05.2005 bolo konanie vedené na KS NR pod č. k. 5Co 321/2005 a po rozhodnutí NS SR, ako súdu dovolacieho bolo konanie ukončené Rozsudkom KS NR č. k. 5Co/240/2007 zo dňa 29.09.2008.“

Ďalej sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

„Z uvedených dôvodov môj stav právnej neistoty vyplýva z predlžovania konania o rozhodnutí vo veci samej, nakoľko som sa nevedela dostať k svojim peniazom, alebo

k hnutelným veciam, ktoré predstavovali pre mňa a moje deti v danom období existenciu. Pokiaľ by súdne konanie prebehlo v primerane dlhej dobe, nebola by som ja a moje deti vystavená takému strádaniu a tlaku, ako tomu bolo. Odporca nám nielen že nič nevrátil, ale okrem náhradného bytu, užívania všetkých spoločných hnutelných a vecí patriacich deťom, ešte obdrží aj doplatok za vysporiadanie BSM. “

V závere sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1/ Okresný súd Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 19C/54/1994 porušil základné právo M. J. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

2/ M. J. priznáva Ústavný súd SR primerané finančné zadosťučinenie vo výške 246.132,45 Sk..., 39.523,50 Sk... za súdny poplatok za vyporiadanie BSM, 8.060 Sk... za odvolanie na Krajský súd v Nitre a 26.424 Sk... za dovolanie na Najvyšší súd SR, ktoré je jej Okresný súd Nitra povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohoto nálezu.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Z judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 61/07) vyplýva, že ústavný súd je viazaný najmä návrhom na rozhodnutie (tzv. petitom) sťažnosti.

Sťažovateľka sa v petite svojej sťažnosti domáhala, aby ústavný súd vyslovil, že k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 54/1994.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už vyslovil, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádzal ústavný súd zo svojej stabilizovanej judikatúry, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie právnej neistoty (III. ÚS 61/98). Zároveň zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu v nadväznosti na takto vymedzený účel označených práv vyplýva, že ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravenému v čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd poskytuje len vtedy, ak bola sťažnosť

ústavnému súdu podaná v čase, keď k namietanému porušovaniu práva ešte mohlo dochádzať a nečinnosť orgánu verejnej moci v tom čase ešte mohla trvať (napr. mutatis mutandis II. ÚS 387/06, IV. ÚS 46/07, IV. ÚS 263/08, I. ÚS 28/08).

Keďže sťažovateľka sa ústavnej ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní domáhala až v čase, keď k porušovaniu označených práv už nemohlo dochádzať, ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že pokiaľ ide o namietané porušenie označených práv sťažovateľky postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) uvedených v texte sťažnosti, ale nie v jej petite, ústavný súd to s poukazom na svoju predchádzajúcu judikatúru (napr. m. m. II. ÚS 65/07) považoval iba za súčasť argumentácie sťažovateľky. Navyše, podľa zistenia ústavného súdu na krajskom súde bolo napadnuté konanie právoplatne skončené 13. novembra 2008, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok krajského súdu sp. zn. 5 Co 240/2007 z 29. septembra 2008, ktorým bol zmenený rozsudok okresného súdu sp. zn. 19 C 54/1994 zo 4. mája 2005 v spojení s opravným uznesením okresného súdu z 13. júla 2005. Pretože v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bolo už vo veci právoplatne rozhodnuté, ústavný súd poznamenáva, že by musel sťažnosť aj v časti smerujúcej proti krajskému súdu odmietnuť, a to aj v prípade, že by ho sťažovateľka označila v návrhu na rozhodnutie vo veci samej ako ďalšieho porušovateľa jej práv.

Ústavný súd vzhľadom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o ďalších požiadavkách sťažovateľky obsiahnutých v petite jej sťažnosti nerozhodoval a ani ju nevyzýval na odstránenie nedostatkov sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2009